

Memòria:

PEL.LÍCULES GERMANÒFONES

COM A EINA PER A L'ENSENYAMENT

M. Teresa BARRANCO SCHNITZLER

Curs escolar 2008/09

Í N D E X

Portada	pàg. 1
Índex	“ 2
1. Introducció	
1.1. Explicació del tema	“ 3
1.2. Antecedents: treball previ	“ 3
1.3. Objectius i resultats proposats	“ 4
2. Treball dut a terme	
2.1. Pla de treball i metodologia emprada	“ 6
2.2. Recursos utilitzats	“ 7
3. Resultats obtinguts	
3.1. Aplicació dels materials elaborats ...	“ 7
3.2. Guia didàctica per al professorat	“ 8
3.3. Material per a l'alumnat	“ 8
4. Conclusions	“ 8
5. Filmografia	“ 8

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Explicació del tema

Sovint se'ns planteja en l'àmbit "llengua estrangera" l'ideia de projectar una pel·lícula. Però, què "fer" amb aquesta pel·lícula? Responent aquesta pregunta, explicaré al mateix temps quina és el tema d'aquest projecte.

Tots hem rigut o plorat, hem vibrat amb una pel·lícula. Però aquesta, ha tingut cap efecte formatiu? Potser escàs, fins i tot insignificant. Una pel·lícula és un llibre d'imatges en moviment, i per això en podem aprendre, de la mateixa manera que podem aprendre dels llibres. Però, en el cas concret de les pel·lícules comercials, la facetada educativa no és patent i consegüentment es fa (més) necessària l'intervenció d'un "mitjancer formatiu" que faciliti als aprenents la trobada amb allò que resulta difícil d'entendre.

El/la professor/a és el/la principal transformador/a de les escenes del relat filmic en codis d'aprenentatge significatius. Ell/a ajuda a descodificar, des de plantejaments pedagògics, les accions, situacions, personatges, etc. Durant el procés d'aprenentatge, el/la professor/a confronta els aprenents amb el saber adquirit per l'humanitat.

Aquí es tracta, doncs, d'elaborar material educatiu per a professors/es d'alemany com a llengua estrangera, perquè han de fer de mitjancers entre l'element distractiu i el formatiu quan presenten pel·lícules en alemany. Preparar aquesta mediació és fonamental i requereix una formació tant en valors pedagògics com en llenguatge cinematogràfic.

1.2. Antecedents: treball previ

Des de fa anys estic interessada en aquesta temàtica. He vist que, davant del concepte "pel·lícula", els alumnes obren els ulls molt interessats i expectants. Significa que, a priori, tenim la plena

atenció del alumnat i hem d'aprofitar-ne per als nostres fins pedagògics. Perquè aquests mateixos aprenents romanen desil.lusionats quan, després d'una pel.lícula en llengua estrangera "és més el que no hem entès que el que hem entès".

Per aquest motiu he volgut desenvolupar els meus coneixements del llenguatge cinematogràfic alhora que els pedagògics.

Els mesos de setembre i octubre de 1998 vaig participar en el curs "La música cinematogràfica com a eina per a l'ensenyament", on vaig aprendre de quina manera la música pot subratllar les paraules. Des que sóc professora d'EOI (1999), he donat classe en tots els nivells existents d'alemany (des de 1r. fins a 5è. curs) i n'hi he preparat unitats didàctiques .

El mes de juliol de 2004 vaig participar al seminari "Filmstadt Berlin", organitzat pel Institut Alemany, que va tenir lloc a Berlin. La meitat de les sessions van ser pràctiques a la "Filmschule" (Escola de Cinema) d'aquesta ciutat. Al seminari "Grammatik- und Wortschatzvermittlung" del juliol 2006 vaig perfeccionar-me en la tècnica de mitjançar des d'un àrea no estrictament lingüística, com ara una pel.lícula, a un àrea lingüística.

El juliol 2006 vaig participar en un curs teòric-pràctic sobre doblatge cinematogràfic organitzat per l'Escola Eòlia de Barcelona. Durant el curs 2007-08 vaig classificar les pel.lícules en alemany de la EOI Esplugues.

1.3. Objectius i resultats proposats.

L'objectiu general es pot resumir amb el següent enunciat: Convertir les pel.lícules, que habitualment els aprenents només associen amb diversió i distracció , en un guany lingüístic , cultural i social.

Com a objectius concrets, tenim:

A. Millorar les competències bàsiques,
concretament:

- **Comprensió Oral:** millorar l'habilitat de comprensió audio;
- **Comprensió Lectora:** resums; transcripcions; entendre textos sobre temes abstractos; comparació d'un text literari amb la seva versió fílmica; anàlisi de textos;
- **Ús de la llengua:** exercicis de repàs i de ampliació;
- **Expressió Escrita:** desenvolupar la capacitat d'escriure diferents tipus de textos; exercicis d'expressió escrita basats en un personatge o una situació; completar autoavaluacions;
- **Expressió Oral:** activitats orals en parelles o petits grups; fer propostes; jocs de rol; fer descripcions; creació de mapes conceptuals; parlar sobre experiències personals.

B. Ajudar els aprenents en el seu camí vers l'autonomia:

- **en l'àmbit cognoscitiu:**

els coneixements s'adquireixen fàcilment mitjançant l'informació. Però nosaltres professors/es volem anar més enllà de la mera instrucció, volem donar als nostres aprenents una formació integral com a persones.

- **en l'àmbit emotiu o afectiu:**

el cinema provoca sentiments i aquests poden provocar un canvi d'actitud.

- **en l'àmbit actiu o efectiu:**

el desenvolupament d'habilitats és fruit de l'exercitació i de la pràctica, en les quals es sosté gran part de l'expressió creativa.

- **en l'àmbit volitiu:**

l'últim pas, la consolidació d'hàbits, s'aconsegueix mitjançant la voluntat i la constància. L'autonomia creix quan l'aprenent afronta dificultats i inconvenients, resol problemes, supera conflictes, desfa bloquejos, aprofita contratemps i aprèn dels errors.

Vull acompanyar els meus aprenents mentre recorren aquest camí.

2. TREBALL DUT A TERME

2.1. Pla de treball i metodologia emprada

a . Guia pel / per la professor/a:

Nom de la pel·lícula; director i any de la pel·lícula; localització i durada del/s fragment/s; nivell de llengua dels destinataris (Marc Europeu de Referència); durada de les activitats; suports utilitzats; objectius socio-culturals, comunicatius i lingüístics.

Solucions dels exercicis, quan calguin.

b . Material per a l'alumnat:

Presentació, informació, activació de l'experiència prèvia.

Exercicis de diversos tipus (1,2,3,...).

Exemples:

Exercicis globals (Observació i comprensió) :

. **Descripció del context:** ubicació de lloc, d'espai i de temps, perquè, per a qui, quan, condicions socioculturals, institucionals i personals.

. **Descripció de la situació:** temàtiques, elements i el seu funcionament, interaccions, codis dominants, intencions, continguts, reaccions, comunicació no verbal, rols, valors.

Exercicis d'anàlisi (Reflexió) :

Interpretació de l'argument i/o d'escenes; relació d'escenes i accions o valors educatius; possible ús per a la vida quotidiana.

Exercicis de síntesi:

Aplicació i autoavaluació.

2.2. Recursos utilitzats:

Apart dels recursos materials, dels quals parlaré en l'apartat 5, i del treball previ de classificació, vull destacar un recurs humà importantíssim: la creativitat.

3. Resultats obtinguts

3.1. Aplicacions dels materials elaborats

Aplicacions directes:

En EOIs, IES i, en general, en qualsevol centre educatiu on s'ensenyi alemany com a llengua estrangera, preferentment adreçat a adolescents i adults. En el cas específic de les EOIs, el material es podrà aplicar a destinataris dels 5 nivells que hi existeixen. Serà fàcil trobar els destinataris en cas que no es treballés en EOIs, perquè la guia del professor indica el Nivell corresponent del MARC Europeu de Referència al qual l'activitat va dirigida.

Aplicacions indirectes:

Aquest material pot estimular de manera molt forta l'interés dels aprenents d'alemany per les pel·lícules germanòfones. Normalment, quan el fragment triat és interessant, els alumnes volen veure la pel·lícula sencera, i també d'això es tracta. Potser després voldran veure altres pel·lícules del mateix director, o amb un cert actor o actriu,..., i tot això ajudarà, evidentment, en el llur progrés en la llengua alemanya.

Pla de difusió i explotació dels resultats del projecte

Els resultats del projecte seran presentats en activitats formatives en l'àmbit geogràfic corresponent. Per citar-ne un exemple, la EOI Esplugues preveu intercanvis d'aquest tipus entre diferents Departaments; d'aquesta manera, fins i tot altres llengües podrien agafar-ne idees.

Es podria fer arribar un capítol pilot als centres adients per que el difonguéssin. Es podria penjar el material a la pàgina web corresponent. I fins i tot es podria utilitzar per a alguna activitat al voltant de la festivitat de Sant Jordi, per fomentar la lectura, ja que algunes de les pel·lícules es basen en novel·les en alemany.

3.2. Guia didàctica per al professorat:

Vegeu punt 2.1.a

3.3. Material per a l'alumnat:

Vegeu punt 2.1.b

4. Conclusions:

Com a suggeriment, proposo donar la màxima difusió possible als materials elaborats amb llicències d'estudis; de les aplicacions parlo al punt 3.1.; i, des del punt de vista de la pràctica docent, vull fer constar que la majoria dels materials elaborats amb aquesta llicència s'han utilitzat en pilotatges i han estat un èxit.

5. Filmografia :

- Erleuchtung garantiert. Doris Dörrie (2000)
- Bella Martha. Sandra Nettelbeck (2001)
- Hase und Igel. (Kurzfilm) Sebastian Winkels (2002)
- Zugvögel... einmal nach Inari . Peter Lichtefeld (1997)
- Mozart(...ich hätte München die Ehre erwiesen). Bernd Fischerauer (Bayerischer Rundfunk, 2006).
- Liebesluder. Detlev Buck (2000)
- Good Bye, Lenin. Wolfgang Becker (2003).